

LAND ZIJDE

Jaarverslag Stichting Landzijde 2021

Stichting Landzijde
Stationsweg 36
1441 EJ Purmerend

info@landzijde.nl
www.landzijde.nl
0229 - 47 41 18

KVK:
37121910

AGB-code:
73731402;
73731620;
73736786

INHOUDSOPGAVE

DE ORGANISATIE

Volop dingen om te delen	03
Landzijde	04
Verhoudingen boerderijen per regio 2021	05
Organogram	06
Deelnemers	07
Klanttevredenheidsonderzoek	08
Opbrengsten organisatie	08
Kwaliteit op het gebied van zorg en service	09
Werken aan kwaliteit	10
Governance en advies	12

INNOVATIE

Innovatie	13
Buiten Gewoon Leren	14
De zorgboerderij als motor voor biodiversiteitsherstel	18
Organisatieontwikkeling	19
Kwekerij Osdorp	20

Klik hierboven op de informatie die je wilt lezen, door middel van deze pijl navigeer je eenvoudig terug naar deze pagina.

VOLOP DINGEN OM TE DELEN

Van buiten word je beter in contact met wind, regen, aarde en groen. Dat is onze grondhouding en zorgvisie. Landzijde is een zorginstelling met in 2021 116 aangesloten agrarische bedrijven waar voor mensen die dat nodig hebben genieten, leren en werken wordt gecombineerd. Corona is ook in 2021 een factor waar we rekening mee moesten houden. Gelukkig hebben we op boerderijen veel ruimte en zijn we veel buiten. Hierdoor konden we voor veel mensen van betekenis zijn.

We hebben dus ook weer volop dingen om te delen. Naast dit jaarverslag kunt u ook naar onze website www.landzijde.nl. Hier vindt u ook verhalen van deelnemers. Bijvoorbeeld van Mhedi. Mehdi ging vanaf zijn 12e niet meer naar school, maar heeft toen wel gelukkig een plekje kunnen vinden op De Roemerij om daar een actieve dagbesteding te hebben. En op 4 juni 2021 heeft de inmiddels 18-jarige Mehdi met behulp van het door Landzijde ontwikkelde Buiten Gewoon Leren, zijn praktijkverklaring Assistent plant, dier of groene leefomgeving gehaald van het Clusius. Of het verhaal van Gaby, die nooit had gedacht dat zij met haar visuele

beperking zich zou red- den met paarden. De samenwerking met boer Aad heeft ervoor gezorgd dat ze veel zelfvertrouwen heeft gekregen. “Want hij heeft echt gekeken wat ik kan en wat mijn kwaliteiten zijn”, vertelt Gaby.

Voor iedereen een plek om van betekenis te zijn en plezier te hebben

Voor iedereen een plek om van betekenis te zijn en plezier te hebben dat is ons doel. Met passie en levenservaring en vooral met kennis en kunde hoe zij hun omgeving kunnen gebruiken, organiseren de bij Landzijde aangesloten boerderijen voor deelnemers een betekenisvolle dag. Landzijde ondersteunt de boeren met een team van onder andere zorgcoördinatoren, regiocoördinatoren en de administratie. Zo hebben we in samenwerking in 2021 voor meer dan 2000 mensen van betekenis kunnen zijn. Daar zijn we trots op.

*Hillie Faber en Johan Zandberg,
Raad van Bestuur*

LANDZIJDE

De bij Landzijde aangesloten zorgboerderijen ontvangen de deelnemers één of meerdere dagdelen per week. Op deze dagen bieden de zorgboeren rust, ruimte en uitdaging. Hun manier van werken zorgt ervoor dat verbondenheid ontstaat tussen de deelnemers onderling, maar ook met de dieren op de boerderij en met de natuur. De boerderijomgeving en de buitenlucht stimuleert om in beweging te komen. Daarnaast wordt bovendien samen gezond gegeten. Zo dragen we bij aan een betere lichamelijke en psychische gezondheid.

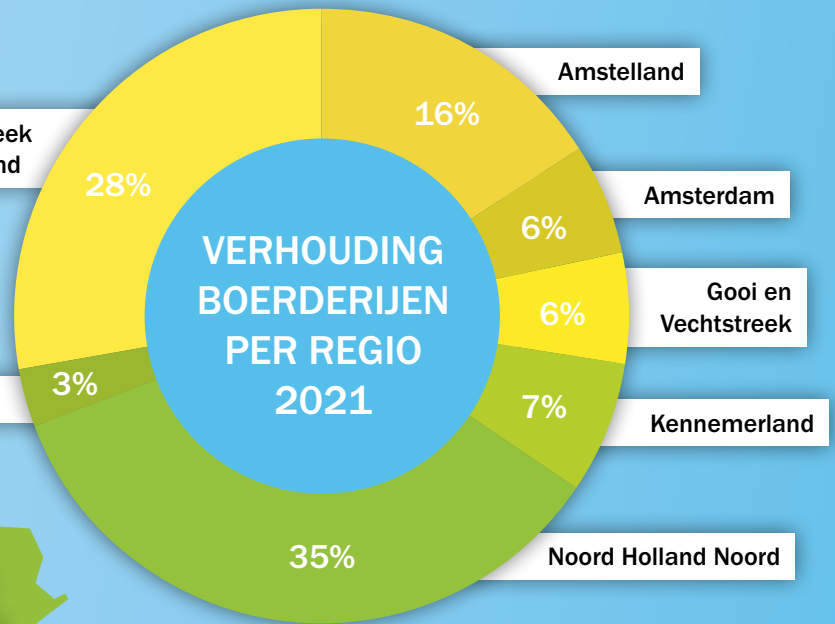
Op onze boerderijen kunnen mensen van alle leeftijden terecht en met uiteenlopende zorgvragen. Dit geeft ook ruimte voor mantelzorgers en betrokken omgeving. De jongste deelnemer is 6 jaar en de oudste 98. Op de boerderij is ieder in staat op zijn eigen niveau mee te doen. Je gewaardeerd voelen, samen met collega's een bijdrage leveren heeft een positieve invloed op de ervaren kwaliteit van leven en kan de basis vormen voor verdere ontwikkeling.

Meedoen, meewerken én meetellen, daar staan we voor. Iets dat helaas niet voor elk mens vanzelfsprekend, maar vaak wel ontzettend gewenst is. Zinvol en actief werk, structuur, contact met elkaar, persoonlijke groei en participeren op je eigen niveau staan centraal. Uitgegaan van wat kan en niet welke belemmeringen er zijn, daar maken wij ons sterk voor.

ELKE DAG VAN WAARDE

Dat is wat ons drijft. Mensen willen van betekenis zijn, voor zichzelf en voor anderen. Actief bezig zijn geeft zin en een verhaal om te vertellen. Actief bezig zijn betekent ook meer structuur in je leven en een betere conditie, waardoor je weer beter voor jezelf kunt zorgen en mee kunt doen op de boerderij én in je eigen omgeving

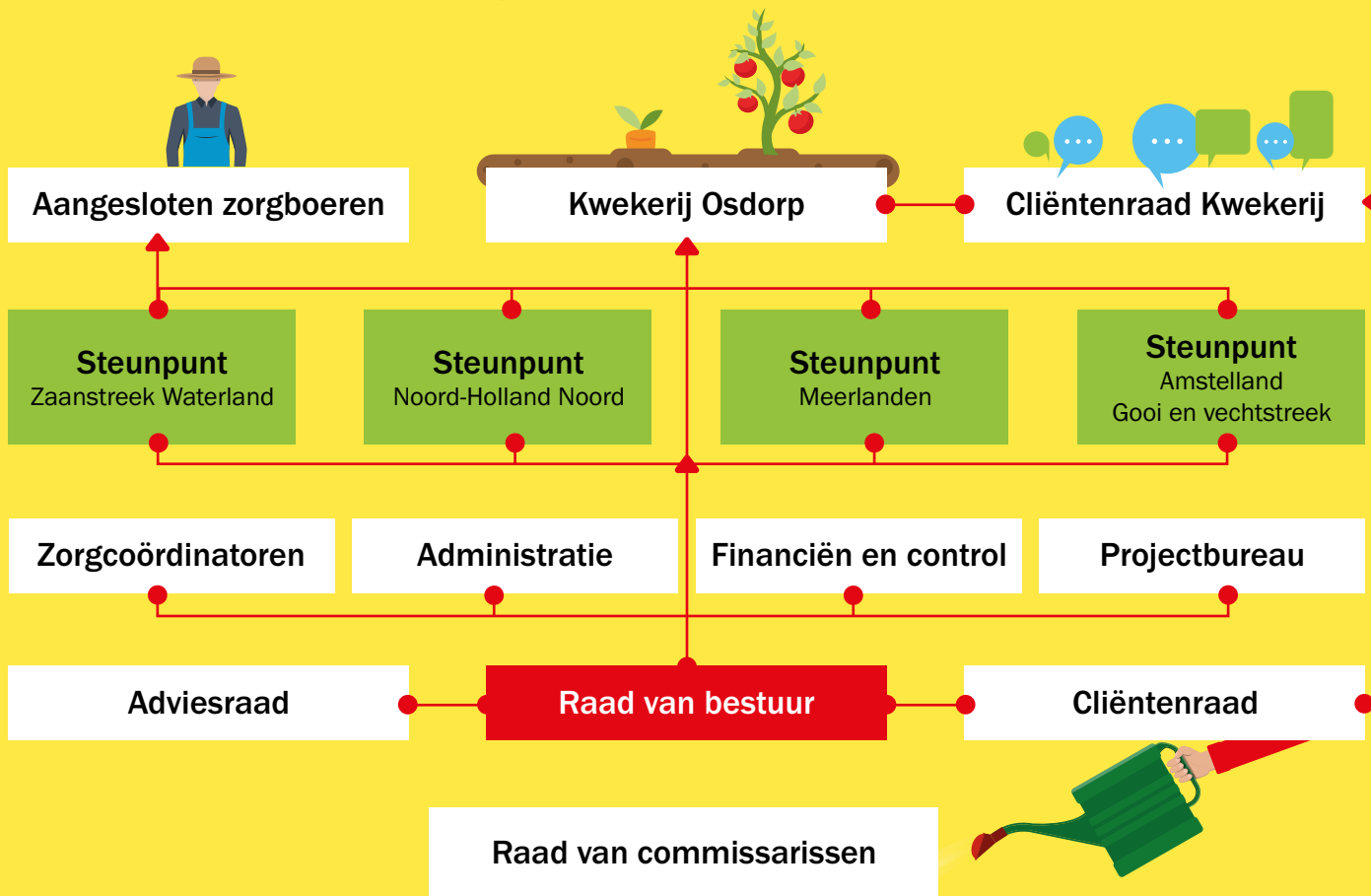
DE BOERDERIJEN IN BEELD

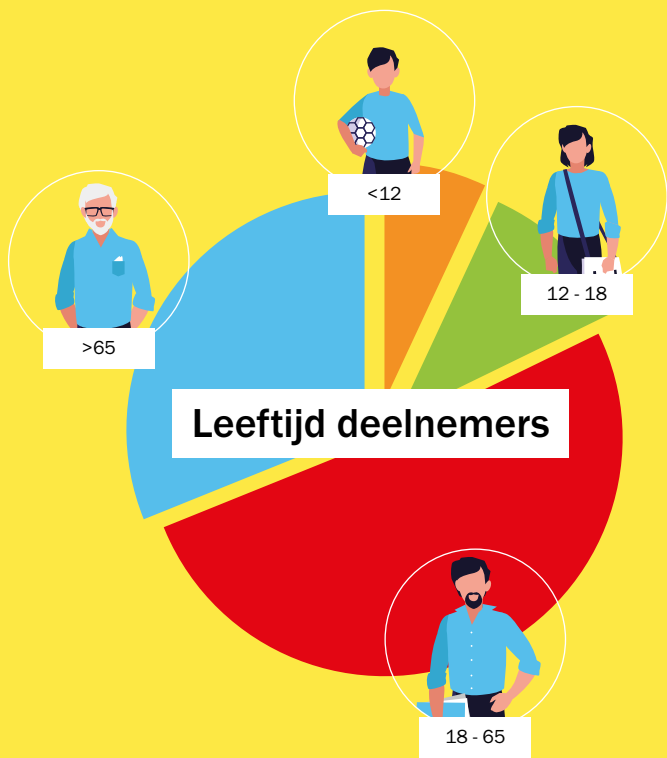
VAN BUITEN WORD JE BETER
 In contact met wind, regen, aarde en groen. Dat is onze grondhouding en zorgvisie. Landzijde is een zorginstelling met meer dan 116 aangesloten agrarische bedrijven waar, voor mensen die dat nodig hebben, genieten, leren en werken wordt gecombineerd.

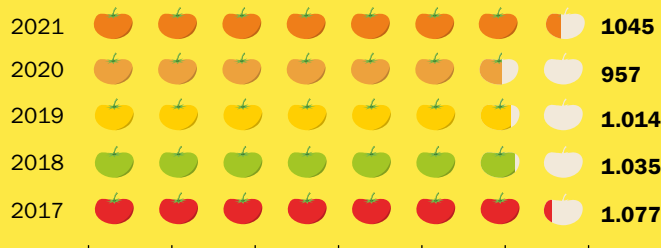
Cliënten/deelnemers op de aangesloten zorgboerderijen

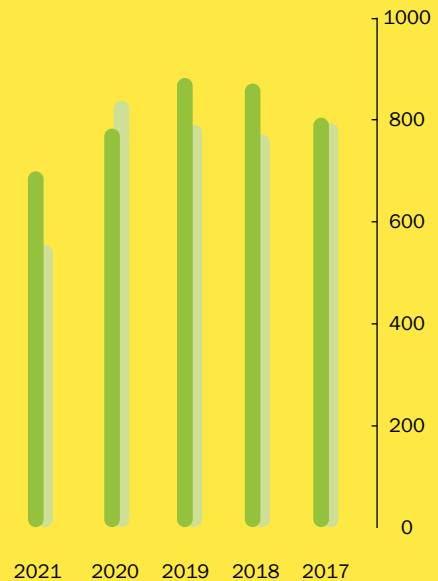
DEELNEMERS

Aantal intakes

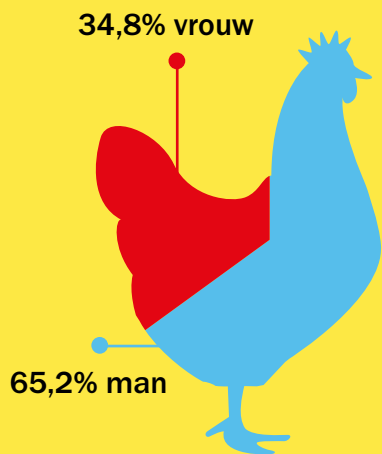
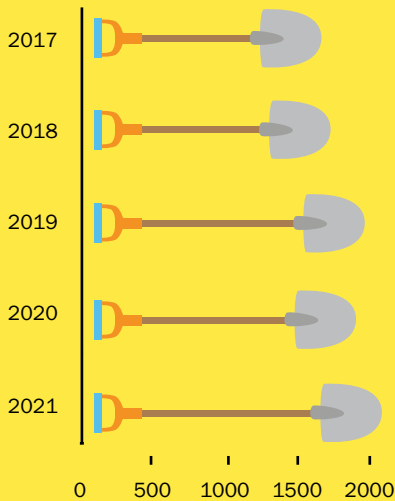

In-/uitstroom deelnemers

Gestopt (light green) Nieuw (dark green)

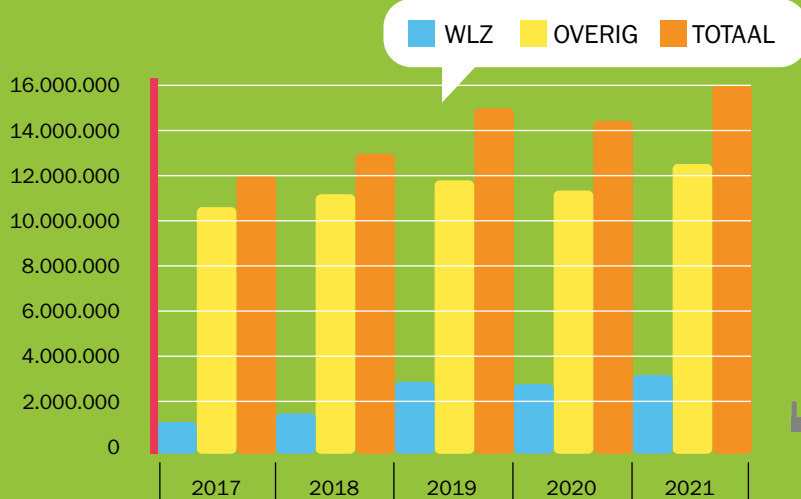

Aantal deelnemers totaal

OPBRENGSTEN ORGANISATIE

De totale omzet in 2021 is € 15.898.441,- en toont een stijging van 10,74% ten opzichte van 2020.

KWALITEIT OP HET GEBIED VAN ZORG EN SERVICE

Elke dag van waarde is de missie van Stichting Landzijde en haar zorgboerderijen. Landzijde wil en kan belangrijk zijn voor mensen, die elk om hun eigen reden, juist ons nodig hebben om gestimuleerd te worden actief te zijn, stabiel te blijven, zich te ontwikkelen, tot rust te komen, te genieten of om misschien de stap naar een (meer) zelfstandige plek in de maatschappij te kunnen maken.

Ons uitgangspunt is dat kwaliteit geen toeval mag zijn. Landzijde beschikt over een ISO 9001:2015 gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem. Alle aangesloten zorgboerderijen beschikken over het keurmerk “Kwaliteit laat je zien”, van de Federatie Landbouw en Zorg. In 2020 heeft Landzijde meegedaan aan een pilot van de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en heeft zo haar kwaliteitsmanagementsysteem uitgebreid laten toetsen. In 2021 heeft dit geleid tot gezamenlijke afspraken met de IGJ waarin we metatoezicht vorm hebben gegeven. Dit betekent dat de inspectie op ons kwaliteitsmanagementsysteem vertrouwt. Hier zijn we trots op.

ZORG- EN REGIO-COÖRDINATOREN

Onze zorg- en regio-coördinatoren zijn er om voor deelnemers een bij hen passende boerderij te vinden. Zij ondersteunen de zorgboeren bij de uitvoering van de kritieke zorgtaken. Wij vinden het van belang dat er een goede klik is tussen de boer en de deelnemer. Dit begint met een intakegesprek, waarin met iedere deelnemer op maat afspraken worden gemaakt over wensen en ontwikkelingsmogelijkheden. Hierbij worden ook familie en bijvoorbeeld andere al aanwezige hulpverleners betrokken. De afspraken worden vastgelegd in een functioneringsplan en regelmatig geëvalueerd.

- In 2021 is voor deelnemers het clientportaal beschikbaar gekomen
- Er is een klachtenprocedure en een onafhankelijke klachtenfunctionaris en vertrouwenspersoon beschikbaar
- Landzijde is rechtstreeks bereikbaar bij vragen
- De zorgprofessionals van Landzijde werken doorlopend aan de eigen professionalisering
- Landzijde beschikt over SKJ geregistreerde zorgprofessionals
- Met behulp van Vanzelfsprekend (resultaatmeetsysteem) meten jaarlijks we de tevredenheid van de deelnemers en de effectiviteit van de zorg op onze boerderijen

SAMENWERKING TUSSEN ZORGBOERDERIJEN

Onder de vlag en verantwoordelijkheid van Landzijde werken zorgboerderijen samen. Zorgboerderijen willen leren van elkaar en als de krachten gebundeld zijn, beschikken de zorgboeren over meer actuele kennis. De netwerkvondten spelen hier een belangrijke rol in. De zorgboerderijen kunnen hun vakmanschap inzetten ten dienste van de cliënt en worden daarbij administratief en zorginhoudelijk ondersteund door professionals. De kleinschaligheid als een groot goed kan zo gewaarborgd worden. Door de samenwerking kan voor iedere deelnemer een passende plek gevonden worden.

- Landzijde organiseert doorlopend netwerkvondten voor boeren in het kader van permanente educatie en intervisie.
- De samenwerking wordt jaarlijks met de boeren geëvalueerd. Hierbij komt ook de vakbekwaamheid aan de orde en de wijze waarop dat is georganiseerd.
- In de adviesraad worden boeren betrokken bij de ontwikkeling van het beleid.
- Er is transparantie over de financiële kaders van de samenwerking. Tijdens de coronaperiode hebben we als samenwerkingsverband door de opgebouwde reserves in de Stichting liquiditeitszekerheid kunnen bieden aan de bij ons aangesloten zorgboeren.

WERKEN AAN KWALITEIT

Jaarlijks levert de resultaatmeting Vanzelfsprekend ons als organisatie inzicht in de kwaliteit die wij, leveren. Landzijde heeft in samenwerking met de Resultaat Meetgroep en met betrokkenheid van de cliëntenraad van Landzijde vanaf 2015 het resultaatmeetsysteem 'Vanzelfsprekend' laten ontwikkelen. Vanzelfsprekend is een digitaal hulpmiddel om de cliënten en naastbetrokkenen zelf aan het woord te laten en hen te ondersteunen bij het opstellen van hun eigen zorgplan. Ook de bereikte effecten van de geleverde zorg wordt gemeten en de tevredenheid van de cliënten over de zorgboerderij. Behalve rapportages op cliëntniveau wordt jaarlijkse op boerderij- en organisatieniveau een rapportage opgesteld door een extern bureau, voorzien van bevindingen en aanbevelingen. Deze worden zowel met de cliëntenraad als in de Raad van Advies besproken en kunnen leiden tot aandachts- of verbeterpunten.

BEGELEIDING

Elk jaar wordt een apart thema gekozen bij de client-tevredenheidsmeting. In 2021 hebben we het rapport gekregen over het thema Begeleiding. Hiervoor is een kwalitatieve analyse gemaakt van de gegevens over de begeleiding van 2018, 2019 en 2020. Twee positieve kwaliteiten van de begeleiders springen eruit: 'Competent' en 'Maatwerk'. Opvallend aanwezig zijn ook de opmerkingen die een 'GoedeKlik' met de begeleiders beschrijven en dat de deelnemers zich dankzij de begeleiding 'ThuisVoelen' op de zorgboerderij.

Op basis van het onderzoek zijn de volgende, algemene conclusies te formuleren:

- De tevredenheid over de begeleiders op de zorgboerderijen van Landzijde, is van constante hoge kwaliteit in de periode 2018-2020.
- De begeleiders hebben een belangrijk aandeel in dat de zorgboerderijen worden ervaren als een gast-vrije en prettige werk/dagbesteding en logeerplek.
- De begeleiders worden door alle doelgroepen, en ook de naastbetrokkenen, in het contact overwegend als competent en warm-menselijk ervaren.

CIJFERS VANZELFSPREKEND

Kinderen (0-12): **157**

Jeugdigen: **78**

Deelnemers met
een verstandelijke
beperking: **37**

Volwassenen: **467**

Ouderen: **322**

Rapportcijfers cliënten	
Beoordeling van de activiteiten op de boerderij:	8,3
Samenwerking met de begeleiders:	8,7
Hoe nuttig is deelname aan de zorgboerderij:	8,7
Het contact met andere deelnemers:	7,7

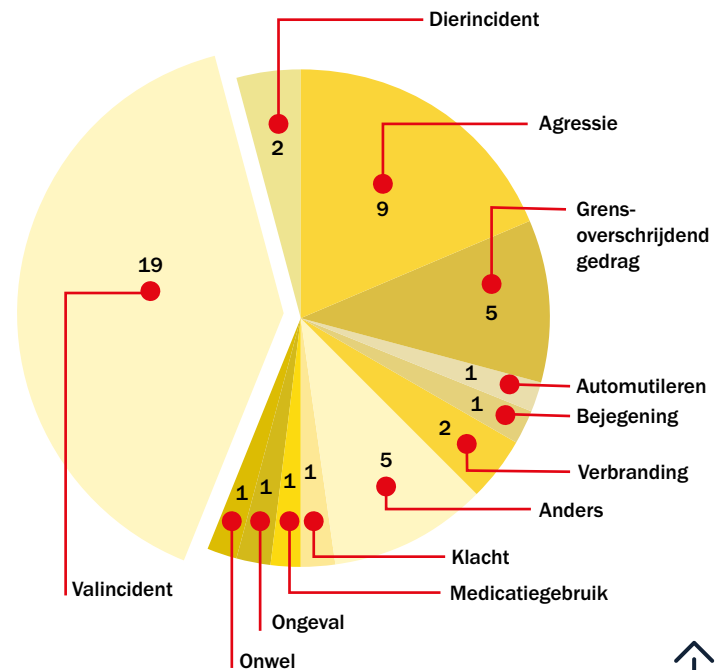

Overall gaat natuurlijk wel eens iets niet goed. Werken aan kwaliteit betekent dat we als organisatie zorgvuldig omgaan met klachten en incidenten en hiervan leren. In 2021 hebben we een Prisma-analyse laten uitvoeren naar aanleiding van enkele incidenten betreffende grensoverschrijdend seksueel gedrag tussen jeugdigen. Het verloop op een zorgboerderij is laag. De groep kinderen die samen komen verschillen in leeftijd en ook in (seksuele) ontwikkelingsfase. De groep kinderen groeit als het ware op met elkaar en het tempo waarin de kinderen zich ontwikkelen is verschillend. Dit kan voor ongemakkelijke situaties zorgen. Het onderzoek heeft geleid tot extra aandacht voor scholing en naast de individuele evaluaties wordt nu ook expliciet aandacht besteed aan de groepsdynamiek.

In 2021 is een officiële klacht ingediend bij de landelijke klachtencommissie en gegrond bevonden. In goed overleg met de deelnemer hebben we vervolgstappen genomen. De vertrouwenspersoon is drie keer benaderd.

INCIDENTEN

GOVERNANCE EN ADVIES

Stichting Landzijde geeft als zorginstelling volledig uitvoering aan de Governance code Zorg 2017. Landzijde voldoet aan de zeven principes die in de code worden gesteld.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Stichting Landzijde heeft een Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor en heeft tot taak toezicht te houden op het bestuur en op de realisatie van het doel van de Stichting. Tevens staat de RvC de Raad van Bestuur met raad terzijde.

De Raad van
Commissarissen
heeft in 2021

4

**OFFICIËLE
VERGADERINGEN
GEHOUDEN**

CLIËNTENRAAD

Landzijde heeft een cliëntenraad, die de gemeenschappelijke belangen van de cliënten behartigd. De cliëntenraad adviseert de bestuurders gevraagd en ongevraagd over diverse zaken zoals de doelstellingen, belangrijke wijzigingen in de organisatie en financiële situatie, projecten. Ook hebben zij instemmingsrecht over onder andere de (wijzigingen in) klachtenregeling en kwaliteitsbeleid. De cliëntenraad wordt begeleid door een externe ondersteuner. Landzijde hecht grote waarde aan de stem van de mensen waar het eigenlijk om gaat.

De Cliëntenraad
heeft in 2021

8

**OFFICIËLE
VERGADERINGEN
GEHOUDEN**

ADVIESRAAD

De adviesraad bestaat uit boeren/boerinnen met een zorgboerderij aangesloten bij Landzijde. De adviesraad adviseert de bestuurders binnen de doelstellingen van Landzijde, gevraagd en ongevraagd met het oog op de gemeenschappelijke belangen van de aangesloten zorgboeren. Landzijde hecht grote waarde aan de stem van de boeren. Zonder betrokken boeren is er geen Landzijde.

De Adviesraad
heeft in 2021

4

**OFFICIËLE
VERGADERINGEN
GEHOUDEN**

INNOVATIE

Landzijde is een innovatieve organisatie. Bij innovatie is het uitgangspunt dat een project dicht bij ons staat en ons inspireert. Voor de boeren geeft het uitbreidings- of verrijkmogelijkheden van activiteiten, voor de deelnemers genereert het betekenisvolle activiteiten en Landzijde kan zich er positief mee profileren omdat het projecten zijn met een maatschappelijke waarde. Bij ontwikkeling zijn we altijd gericht op de lange termijn. We werken graag samen en zoeken naar partners met een gedeelde ambitie en aanvullende kennis en netwerken.

BUITEN GEWOON LEREN

Buiten gewoon leren heeft Landzijde ontwikkelt samen met partners uit onderwijs en bedrijfsleven. We onderscheiden hierin verschillende vormen:

BGL Onderwijs

BGL Jonge Kind 7-12 jaar

- **Oostwijk:** Alkmaar e.o.
- **Polderpracht:** Alkmaar e.o.
- **In oprichting:** Spijkerboor - Zaanstreek

BGL Plus v.a. 11 jaar

- **Met Hart, tog?:** Purmerend e.o.

LANDZIJDE-BGL.NL

Educatie

Voor
leerplichtige
deelnemers

Cursussen

Voor alle deelnemers op
alle boerderijen

**Resultaat: Landzijde
Certificaat (alleen geldig
binnen Landzijde)**

BG Leren & Werken

- Uitwisseling tussen boerderijen op 4-5 werktrainingsboerderijen
- Praktijkverklaring
- Praktijkcertificaten
- Leer-werk traject i.s.m. AB Vakwerk
- MBO Entree opleiding groen op Kwekerij Osdorp
- Bloem: coaching richting betaald/beschut werk (Amsterdam)
- Onderzoek en coaching op motivatie/talent

DOEL

Terug naar het onderwijs
Stimuleren ontwikkeling en vergroten zelfvertrouwen

DOEL

- Binnen dag-besteding groeien in je taken
- Stimuleren ontwikkeling en vergroten zelfvertrouwen

DOEL

- Stimuleren ontwikkeling en vergroten zelfvertrouwen
- Binnen dagbesteding groeien in je taken pakket, je eigen ontwikkeling en zelfstandigheid
- Erkenning voor vaardigheden/competenties
- Succeservaring: het behalen van een diploma (zonder naar school te hoeven)
- Waar mogelijk: doorstroom naar betaald/beschut/vrijwilligers werk

BGL ONDERWIJS

In 2021 hebben we de pilot in Waterland voor jeugdigen van 11-16 jaar succesvol afgerond. Acht van de negen kinderen zijn weer terug naar het onderwijs. De samenwerkende partijen hebben voor het schooljaar 2021-2022 een verlenging van de samenwerking afgesproken.

Leerlingen die gebruik maken van BGL+ hebben een complexe problematiek, vaak een combinatie van een licht verstandelijke beperking, autisme, negatieve ervaringen met en weerstand tegen school en leren. Dit leidt ertoe dat het op school niet goed gaat. Belangrijk is om trauma's te doorbreken en leerlingen weer perspectief te bieden. Voor bijna alle leerlingen en hun ouders was BGL+ een positieve ervaring. De leerlingen laten met name positieve ontwikkelingen zien op sociaal-emotioneel gebied, werkhouding en zelfvertrouwen. De ontwikkeling op gebied van schoolvaardigheden (lezen en rekenen) is vaak beperkt. Op één na alle leerlingen gaan na de boerderij periode terug naar school. De leerlingen hebben baat bij de niet schoolse, kleinschalige boerderij-omgeving waar aan iedere leerling maatwerk kan worden geboden.

Eindconclusie uit het evaluatierapport door Wageningen University Research: BGL+ wordt door alle betrokkenen ervaren als een zeer welkom en waardevol aanbod voor deze leerlingen die tijdelijk niet passen in de schoolse setting.

Bekijk [hier](#) het evaluatierapport.

In Noord-Kennemerland zijn 5 nieuwe kinderen ingestroomd in BGL. Totaal deden in het schooljaar 2020-2021 9 kinderen mee aan BGL op de boerderijen Oostwijk en Polderpracht.

In 2021 is in samenwerking met het onderwijsveld in Zaanstad (Agora Stichting voor Bijzonder Primair Onderwijs, Zaan Primair Stichting voor Openbaar Onderwijs en het

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Zaanstreek) en de gemeente Zaanstad, gewerkt aan de voorbereiding van een pilot in de Zaanstad. In 2022 gaat deze pilot van start.

In de Kop van Noord-Holland zijn wij als sparringpartner betrokken bij de ontwikkeling van de Onderwijszorgarrangementen van Het Molenduin ten behoeve van een alternatief aanbod voor schoolverlaters.

Landzijde is voortrekker bij het organiseren van regionale structurele afspraken rondom onderwijs-zorgarrangementen op zorgboerderijen. Wij delen onze kennis en expertise en dragen bij aan onderzoek.

Bekijk [hier](#) de onderzoeksverslagen.

BGL DIGITAAL

Je bent nooit te oud om te leren! Met Buiten Gewoon Leren digitaal bieden wij alle deelnemers met een leervraag de mogelijkheid om zich te ontwikkelen. Dit kan gaan om taal en rekenen, maar ook om bijvoorbeeld diervverzorging, blad-blazen, BHV of lassen. Via ons BGL-portaal bieden wij allerlei cursussen aan.

Buiten Gewoon Leren digitaal is ontstaan vanuit een behoefte. De boerderij biedt namelijk een hele fijne, veilige omgeving om bij te leren en in de praktijk leidt dat er regelmatig toe dat deelnemers na een poosje op de boerderij weer toe zijn aan ontwikkeling. Het zelfvertrouwen groeit en zij blijken in staat tot meer dan zij soms zelf voor mogelijk hielden. Onze zorgboeren zijn nauw betrokken bij het leer- en ontwikkelingsproces en helpen de deelnemers waar nodig. Wij bieden zo maatwerk voor iedereen.

In 2021

Er zijn **538**
certificaten uitgereikt

Waarvan **170**
certificaten voor
Landzijde cursussen

20 deelnemers

hebben daarna een officieel diploma
gehaald, bijvoorbeeld hun officiële
VCA pasje, trekkrijbewijs of bosmaai pasje.

3

deelnemers hebben een
praktijkverklaring via het
Clusius behaald.

In 2021 hebben we de digitale omgeving opnieuw vorm gegeven. Uitgangspunt hierbij was de site voor de deelnemers meer gebruiksvriendelijk te maken en toegankelijk vanaf iedere computer. Ook het beheer van de site is vereenvoudigd en waar mogelijk geautomatiseerd. De nieuwe site biedt de mogelijkheid nog volop cursussen toe te voegen voor zowel deelnemers als in het kader van bij- en nascholing voor de boeren. Kijk ook op landzijde.bgl.nl

DOORONTWIKKELEN

Dagbesteding betekent bij Landzijde méér dan de dag 'besteden'. Wij bieden dagbesteding in een arbeidsmatige omgeving. Deelnemers doen zoveel als mogelijk mee in het normale leven en werk op de boerderij. Dit geeft betekenis en een verhaal om te vertellen. Er is ruimte voor veel verschillende activiteiten, die op maat gemaakt worden.

Werken op eigen niveau en op basis van een plan in een arbeidsmatige omgeving, betekent dat je verantwoordelijk wordt voor het werk dat je doet. Het krijgen van verantwoordelijkheid maakt dat je je werk goed wilt doen. Deelnemers staan open voor training en advies en gaan werknemersvaardigheden leren. Deze stimulans is op de zorgboerderijen heel natuurlijk aanwezig. Wanneer het werk goed lukt, ontstaat er trots en verhoogde eigenwaarde. Zo komt een stap naar vrijwilligerswerk, een stage of zelfs een betaalde situatie buiten de boerderij voor een aantal deelnemers dichterbij.

Samen met partners in het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven werkt Landzijde aan leer-werk-trajecten. BGL is hierbij vaak de eerste stap.

BGL LEREN EN WERKEN

In 2021 hebben op het gebied van Leren en Werken nieuwe stappen genomen. Buiten Gewoon Leren & Werken maakt het mogelijk dat deelnemers zich gaan ontwikkelen of bekwamen op allerlei vakgebieden via cursussen en oefenen in de praktijk. De eerste officiële praktijkverklaringen is in 2021 behaald door Mehdi. Een praktijkverklaring is een MBO certificaat met landelijke waardering. Met dit diploma levert Mehdi het bewijs dat hij bepaalde vaardigheden op het gebied van plant, dier en (groene) leefomgeving heeft opgedaan op De Roemerij.

Lees hier het verhaal van Mehdi

Op maandag 1 november vond voor de eerste keer een praktijkexamen bosmaaien plaats op Zorgboerderij De Marsen in het Twiske. Zes deelnemers van 4 verschillende boerderijen van Landzijde kregen in de ochtend les van Piet, praktijkexaminator van het Clusius College. 's Middags gingen ze op de avonturenspeelplaats aan het werk om de praktijk te leren. Alle zes de deelnemers zijn geslaagd en ontvingen hun bosmaaien certificaat én een officieel bosmaaien pasje. Hiermee kunnen ze tonen dat ze verantwoord en veilig aan het werk kunnen met de bosmaaier op de boerderijen van Landzijde, maar ook daarbuiten.

Lees hier het nieuwsbericht over bosmaaien

DE ZORGBOERDERIJ ALS MOTOR VOOR BIODIVERSITEITSHERSTEL

Het project Zorgboerderijen als motor voor biodiversiteitsherstel en verbinding, is een project waarmee Landzijde komende jaren in heel Noord-Holland aan de slag gaat en waar we in 2021 de eerste stappen in hebben gezet. Natuurbeheer en biodiversiteit zijn actuele thema's die stad en platteland met elkaar verbinden. Boeren en deelnemers gaan in samenwerking met agrarische natuurverenigingen, maar ook vrijwilligers en de betrokken omgeving aan de slag met activiteiten op het gebied van natuurherstel. Op de zorgboerderijen bieden we zo aan onze deelnemers extra mogelijkheden om zich te ontwikkelen en te participeren in de samenleving. Ook willen we bijdragen aan een positief imago voor de agrarische sector door mee te werken aan het behoud van waardevolle plattelandsnatuur en een gezonde leefomgeving voor iedereen.

ORGANISATIEONTWIKKELING

Service en plezier zijn belangrijke thema's binnen onze organisatie. Het leveren van kwaliteit en service aan zorgboeren, gemeenten en ketenpartners staat, samen met een plezierige samenwerking, voorop. De juiste (communicatie)middelen zijn daarbij onmisbaar.

Corona is ook in 2021 nog steeds een factor waar we rekening mee moesten houden, zowel op kantoor als op de boerderijen. Dit vroeg om aandacht voor het vertalen van de ontwikkelingen naar de uitvoering van praktische maatregelen op de boerderijen en voor de verantwoording en financiële afhandeling van de gevolgen van de Coronamaatregelen. Daarnaast hebben we ook de automatisering van de financiële administratie, het facturatieproces en de bankzaken volledig afgerond. In 2021 is verder gewerkt aan:

- De verdere inhoudelijke inrichting en invoering van het ECD
- Het clientportaal is beschikbaar voor alle deelnemers
- Doorontwikkeling van het Indicatiebureau
- Intranet
- Een nieuwe digitale omgeving voor Buiten Gewoon Leren
- Landzijde is actief betrokken bij de ontwikkeling van het Kwaliteitskader Zorglandbouw, dat in 2022 wordt gepresenteerd. Activiteiten hierbij zijn de doorontwikkeling van het scholingsprogramma voor boeren, gericht op reflectie en intervisie
- We zijn van 4 naar 5 regio's gegaan in verband met de groei van de organisatie
- Het ontwikkelen van het meerjarenbeleidskader 2022 - 2027. Het kader wordt in mei 2022 vastgesteld.

KWEKERIJ OSDORP

Kwekerij Osdorp biedt aan een heel grote groep Amsterdammers zinvolle dagbesteding, structuur, een aanvulling op het inkomen, een kans op een opleiding, een sociale leeromgeving, een warme maaltijd en een werkomgeving waar de doelgroep (O)GGZ zich thuis en gewaardeerd voelt. Dagelijks werken 70-90 deelnemers mee in de kassen. Om marktconforme producten te maken is een uitdaging, maar geeft enorm veel voldoening. Het succes van de kwekerij is

te danken aan goede samenwerkingsverbanden en het voorzien in een behoefte van de mensen uit de stad.

We telen verschillende soorten tomaten en potplanten. Om marktconforme producten te telen is een uitdaging, maar geeft ook veel voldoening. Deelnemers ervaren op de Kwekerij dat het leuk is om te werken en om sociaal weer mee te tellen.

De activiteiten zijn veelzijdig. Steksteken, tomaten plukken, sorteren, verpakken en verzendklaar maken. De pluk en in-pakwerkzaamheden zijn dynamisch en seizoensgebonden. Tomaten telen is een mooie teelt om mee te maken. Te beginnen met jonge planten eind januari, naar planten tot het plafond, met volle trossen. De groene planten hebben we het hele jaar. We beginnen met de stek. Afhankelijk van de soort gaan ze na een aantal weken naar de klanten. Potplanten stellen minder eisen aan de kwaliteit van de kassen en de kosten voor de teelt zijn aanzienlijk lager (met name de externe arbeid en de energiekosten).

DUURZAAMHEID

- Bij Kwekerij Osdorp wordt tijdens de groei van de planten gewerkt met biologische bestrijding. Nadeel van biologische bestrijdingsmiddelen is dat ze niet selectief zijn. Kwekerij Osdorp is niet volledig pesticidevrij en dit streven wij ook niet na, omdat wij na het verwijderen van de planten de opstallen ontsmetten, om overdracht van ziektekiemen naar het nieuwe seizoen te voorkomen. Het verbruik van bestrijdingsmiddelen is met 3% afgenomen in 2021 ten opzichte van 2020 en komt het uit op 0,11%.
- We hebben in 2021 opnieuw groen gas ingekocht
- In 2021 zijn we overgegaan op het gebruik van renewable diesel van Neste, voor het vervoer van de deelnemers. Neste MY Renewable Diesel is gemaakt van afval, residu en andere hernieuwbare grondstoffen. Hiermee verminderen we de uitstoot van broeikasgassen met een Co-2e reductie tot 90%.
- Voorbereiden van het plaatsen van zonnepanelen. In 2022 willen we 1200m² zonnepanelen gaan plaatsen.

